

## OBSAH

Úvod	5
Od najstarších čias do konca feudalizmu	8
Zdravotný stav obyvateľstva a hygienické pomery	8
Začiatky zdravotnej starostlivosti	21
Zakladanie mestských špitálov	22
Začiatky kúpeľníctva	26
Prví zdravotnícki pracovníci	26
Opatrenia proti šíreniu epidémií	30
Štátom riadená ochrana zdravia obyvateľstva	33
Pôsobnosť zdravotníckeho výboru	34
Evidencia zdravotníckych pracovníkov a zdravotníckych zariadení	37
Evidencia prírodných liečivých prameňov	42
Prvý všeobecný zdravotnícky poriadok	44
Vytvorenie zdravotníckeho oddelenia pri Uhorskej kráľovskej meste držiteľskej rade	46
Vznik zdravotníckeho zariadenia nového typu	51
Odborné vzdelávanie lekárov a ostatných zdravotníckych pracovníkov	54
Obdobie kapitalizmu do roku 1918	62
Odraz hospodárskych a politických zmien v národnom živote a zdravotníctve	62
Hospodárske a sociálne postavenie pracujúcich v poľnohospodárstve a v priemysle	62
Zmeny počtu obyvateľov a ich príčiny	68
Životné prostredie a hygienické pomery	71
Prehľad chorobnosti a úmrtnosť	81
Organizácia zdravotníctva	90
Pokusy o organizáciu zdravotníctva v Uhorsku na nových základoch	91
Zmeny v štruktúre organizácie zdravotníctva za Bachovho absolutizmu	92
Návrhy na zlepšenie zdravotníctva	98
Organizácia zdravotníctva za dualizmu a prvý zdravotnícky zákon	105
Ďalšie zákonné úpravy v zdravotníctve	116
Nemocenské poistenie pracujúcich	120
Činnosť zdravotníckych pracovníkov	124
Revolučné roky 1848—1849	124

---

Úpravy, týkajúce sa činnosti zdravotníckych pracovníkov za absolútizmu . . . . .	125
Prvá štatistika zdravotníckych pracovníkov . . . . .	132
Zákonné úpravy služobných vzťahov zdravotníckych pracovníkov . . . . .	137
Lekári na Slovensku v úradných a iných verejných funkciách . . . . .	146
Odborné vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov . . . . .	157
Lekárska fakulta budapeštianskej univerzity . . . . .	157
Lekárska fakulta viedenskej univerzity . . . . .	165
Lekárska fakulta pražskej univerzity . . . . .	169
Zriadenie lekárskej fakulty pri Alžbetínskej univerzite v Bratislave	171
Rozvoj zdravotníckych zariadení . . . . .	174
Vznik a rozvoj župných a mestských verejných nemocníc . . . . .	175
Bratislavská štátна nemocnica . . . . .	190
Osobitné pôrodnícke a detské nemocnice . . . . .	194
Banské nemocnice . . . . .	196
Vojenské nemocnice . . . . .	197
Rehoľné a iné cirkevné nemocnice . . . . .	199
Lekárne ako osobitné zdravotnícke zariadenia . . . . .	202
Iné pomocné zdravotnícke zariadenia . . . . .	204
Liečivé a klimatické kúpele . . . . .	206
Zdravotníctvo v medzivojnovom období . . . . .	215
Zdravotné pomery obyvateľstva Slovenska . . . . .	215
Hospodárske a sociálne postavenie pracujúcich . . . . .	215
Zmeny počtu obyvateľstva a ich príčiny . . . . .	215
Zdravotný stav obyvateľstva a prehľad chorobnosti . . . . .	223
Systém boja proti nákažlivým chorobám . . . . .	227
Organizácia zdravotníctva v rokoch 1918—1945 . . . . .	237
Zdravotníctvo v Slovenskej republike rád . . . . .	238
Vývoj organizácie zdravotníctva do roku 1945 . . . . .	241
Zdravotníctvo v Slovenskom národnom povstani . . . . .	252
Starostlivosť buržoázneho štátu o zabezpečenie potrieb obyvateľstva z hľadiska zachovania zdravia . . . . .	255
Sociálne a nemocenské poistenie pracujúcich . . . . .	264
Zdravotnícki pracovníci . . . . .	269
Služobné pomery zdravotníckych pracovníkov, lekárska prax a ďalšia zdravotnícka prax . . . . .	269
Vzdelávanie lekárov na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského	282
Vývoj zdravotníckych zariadení . . . . .	298
Nemocnice a liečebné ústavy . . . . .	298
Liečivé kúpele a klimatické kúpeľné miesta . . . . .	306
Lekárničto	316
Zdravotníctvo na Slovensku po oslobodení roku 1945 . . . . .	322
Rozvoj zdravotníctva v podmienkach socializmu . . . . .	322
Znižovanie chorobnosti obyvateľstva zvyšovaním životnej úrovne	322
Organizácia zdravotníctva v socializme . . . . .	330
Zdravotnícki pracovníci a rozvoj zdravotníckych zariadení . . . . .	347
Vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov . . . . .	355
Zoznam obrázkov . . . . .	362

---

Literatúra a pramene . . . . .	364
Literatúra . . . . .	364
Zákonníky . . . . .	368
Pramene . . . . .	369